

Kyrkomötet
Motion 2024:32
av Anders Lundberg m.fl.

Riktlinjer för församlingsdiakoni

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra åt kyrkostyrelsen att ta fram riktlinjer för Svenska kyrkans diakonala arbete.

Motivering

Kyrkomötet biföll 2021 motionen 2021:21 Diakonins kunskap av Anna-Karin Hammar och Elisabeth Rydström. Kyrkokansliet fick i uppdrag att utreda hur Svenska kyrkan mer systematiskt kan ta vara på det diakonala arbetets kunskap om samhällssituation, kristen teologi och diakonala arbetsmetoder. Arbetet har så långt resulterat i tre delrapporter om diakonal kunskap (del 1), om kunskapsinhämtning och spridning (del 2) samt om systemfelsrapportering (del 3). Kyrkostyrelsens skrivelse 2024:3 uppger att det parallellt med rapporterna pågår ett arbete med att ta fram en extern webbportal för spridning av kunskap inom diakonin. Den 24–25 september 2024 arrangeras vidare en nationell konferens i Uppsala med direkt koppling till motionen: ”Diakonins kunskap – konferens för dig som vill ta diakoni till nästa nivå.” Beredningen av motion 2021:21 slutrapporteras till kyrkomötet 2025.

De nämnda delrapporterna är tydliga med att diakonin står inför stora utmaningar. En utmaning rör den nationella samordningen av diakonala metoder och berör direkt frågor om kvalitet och professionalitet – det är uppenbart att en låg samordning hämmar både kvaliteten och professionaliteten i den diakonala praktiken. Detta problem adresserar kyrkokansliet i och med den föreslagna webbportalen.

Vad som däremot inte nämns i kyrkostyrelsens skrivelse 2024:3 men som påtalas av delrapport ett och två, är behovet av en nationell strategi för diakonin. Lena Sjöberg betonar i delrapport 1 att det saknas nationella styrdokument för diakoni och att det saknas vägledning från kyrkan i viktiga samhällsfrågor:

Det lokala och kontextuella betonas i biskopsbrev, men det behövs också teologiskt och etiskt väl underbyggda, nationella styrdokument som ger riktning samt övergripande gemensamma mål för det diakonala arbetet.
(sid. 59)

Elisabeth Christiansson Drake och Stig Linde (delrapport 2) betonar likaså i sin problembeskrivning att det saknas gemensamma, nationella riktlinjer för diakonin. Uppgiften att utöva diakoni fastslås visserligen i kyrkoordningen, men gemensamma riktlinjer saknas:

Regelverk och handböcker inom Svenska kyrkan gäller framför allt gudstjänst, kyrkliga handlingar och administration, inte det diakonala uppdraget. Detta ger stor flexibilitet men också uppenbara svagheter. Kompetens och kapacitet är mycket varierande. (sid. 14)

Budskapet i de två nämnda delrapporterna är angeläget. För att diakonin ska klara av att möta behoven i samtiden, och göra så med hög kvalitet och professionalitet, är det nödvändigt att Svenska kyrkan nationellt tydligt signalerar vad diakonin ska vara och vad den ska utföra. Inte minst är detta viktigt i de fall församlingsdiakonin utförs i samverkan med det offentliga i form av ett idéburet offentligt partnerskap (IOP).

Tydliga riktlinjer skulle ge diakoner, präster och förtroendevalda det stöd de behöver för att lyfta diakonin till nästa nivå.

Malmö den 23 juli 2024

Anders Lundberg (ViSK)

Amanda Carlshamre (POSK)

Marie Rydén Davoust (POSK)

Elisabeth Rydström (C)

Lisa Gerenmark (ÖKA)